

**Briuselis, 2025 m. rugsėjo 10 d.
(OR. en)**

12390/25

**Tarpinstitucinė byla:
2025/0085 (COD)**

**CODEC 1190
COH 167
SOC 590
SAN 532
CADREFIN 160
PE 53**

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl konkrečių priemonių strateginiams uždaviniams spręsti iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) – Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (2025 m. rugsėjo 8–11 d., Strasbūras)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių¹, įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą.

2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento plenariniame posėdyje buvo patvirtintas Užimtumo ir socialinių reikalų (EMPL) komiteto prašymas taikyti Darbo tvarkos taisyklių 170 straipsnį (skubos tvarka).

¹ OL C 145, 2007 6 30, p. 5.

Atsižvelgiant į tai, Užimtumo ir socialinių reikalų (EMPL) komiteto pirmininkė Li ANDERSSON (The Left, SE) EMPL vardu pateikė pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento, dėl kurio Marit MAIJ (S&D, NL) parengė pranešimo projektą, kompromisinį pakeitimą (32 ir 33 pakeitimai). Dėl šio pakeitimo buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu. Be to, frakcija „The Left“ pateikė vieną pakeitimą (31 pakeitimas), o frakcija „Renew Europe“ – tris pakeitimus (34–36 pakeitimai).

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2025 m. rugsėjo 10 d. plenariniame posėdyje pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento kompromisinis pakeitimas (32 ir 33 pakeitimai) buvo priimtas. Kitų pakeitimų priimta nebuvo. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąją svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje².

Parlamento pozicija atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė institucijos. Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

² Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas *paryškintuoju kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

P10_TA(2025)0176

„Europos socialinis fondas +“ (ESF+): konkrečios priemonės strateginiams uždaviniams spręsti

2025 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl konkrečių priemonių strateginiams uždaviniams spręsti iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) (COM(2025)0164 – C10-0064/2025 – 2025/0085(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2025)0164),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 164, 175, 177 ir 322 straipsnius, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C10-0064/2025),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto atliktą biudžetinį vertinimą,
- atsižvelgdamas į 2025 m. balandžio 29 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
- atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 15 d. Regionų komiteto nuomonę²,
- atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 75 straipsnio 4 dalį, ir į 2025 m. liepos 23 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 60 ir 58 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Saugumo ir gynybos komiteto nuomonę,

¹ OL C, C/2025/3197, 2025 7 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² OL C, C/2025/3474, 2025 6 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

- atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A10-0122/2025),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimą, pridėtą prie šios rezoliucijos; jis bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje*;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 4. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2025 m. rugsėjo 10 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+), kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis strateginiams uždaviniams spręsti

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 164, 175, 177 ir 322 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C, C/2025/3197, 2025 7 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² OL C, C/2025/3474, 2025 6 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

³ 2025 m. rugsėjo 10 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) atsižvelgiant į svarbius pastarojo meto geopolitinius ir ekonominius įvykius, dėl kurių pasikeitė kai kurie Sąjungos strateginiai politiniai prioritetai, būtina numatyti ***daugiau struktūrinių galimybių*** leisti valstybėms narėms spręsti tuos neatidėliotinus strateginius geopolitinius uždavinius ir nukreipti savo išteklius naujiems prioritetams;
- (2) ***pagrindiniai „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1057⁴, tikslai yra remti valstybės nares ir regionus siekiant užtikrinti socialinę įtrauktį ir socialinę sanglaudą, suaktyvinti darbo rinką ir įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio principus bei pagrindinius tikslus. Perprogramuojant ESF+ išteklius neturėtų būti pakenkta jo socialiniam pobūdžiui, bet turėtų būti stiprinamas jo gebėjimas kovoti su nelygybe;***
- (3) ***savo 2025 m. gegužės 6 d. nuomonėje dėl pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuris sudaro šio reglamento pagrindą, Europos Audito Rūmai pabrėžė, kad sanglaudos politika dažnai naudojama kaip reagavimo į ekstremaliąsias situacijas priemonė, o tai gali pakenkti jos pirminiams ilgalaikiams siekiams ir tikslams. Todėl būtina užtikrinti, kad priemonės, kurių imamasi esant ekstremaliosioms situacijoms, netrukdytų siekti sanglaudos politikos tikslų;***

⁴ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

- (4) *Sąjunga ir jos valstybės narės toliau demonstruoja, kad gali sparčiai reaguoti į geopolitinius įvykius ir yra pasirengusios skirti pakankamai finansinių išteklių Sąjungos gynybos pramonei stiprinti. Sykiu labai svarbu toliau investuoti į Sąjungos socialinius tikslus naudojant ESF+, nes socialinė sanglauda yra Sąjungos demokratinio ir visuomenės atsparumo pagrindas, būtinas susiduriant su agresijos grėsmėmis;*
- (5) vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos 2025 m. kovo 19 d. bendra Baltoji knyga dėl Europos gynybos parengties 2030 m. suteikia pagrindą tikrai Europos gynybos sąjungai, be kita ko, tuo tikslu siūlant, kad valstybės narės daug investuotų į gynybą ir *kibernetinį saugumą, įskaitant dvejopo naudojimo pajėgumus ir civilinę parengtį, ir tai turėtų būti atliekama kartu darant socialines išlaidas ir sudarant užimtumo ir kvalifikacijos kėlimo bei perkvalifikavimo galimybes*. Tuo atžvilgiu 2025 m. kovo 5 d. Komisijos komunikate „Įgūdžių sąjunga“ (toliau – komunikatas „Įgūdžių sąjunga“) išdėstyti veiksmai, išdėstyti veiksmai, kuriais siekiama spręsti įgūdžių spragų ir kvalifikuotų darbuotojų trūkumo Sąjungoje problemas, be kita ko, pasitelkiant tame komunikate nurodytą sustiprintą ir supaprastintą Įgūdžių paktą, taip pat jos didelio masto partnerystes, visų pirma didelio masto partnerystę orlaivių ir erdvėlaivių ir gynybos srityse. Šiame kontekste tikslinga įtraukti paskatas ESF+, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos gynybos pramonės įgūdžių ugdymui. *Siekiant suteikti valstybėms narėms daugiau lankstumo perskirstyti išteklius įgūdžių ugdymui gynybos pramonėje, sumoms, skiriamoms tokiam ugdymui, neturėtų būti taikomi paramos telkimo pagal temas reikalavimai, tačiau į jas turėtų būti atsižvelgiama prisidedant prie tokių reikalavimų įgyvendinimo;*

- (6) ESF+ galima naudoti darbuotojų, įmonių ir verslininkų prisitaikymui prie pokyčių remti. Atsižvelgiant į priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo priemones, pasiūlytas 2025 m. vasario 26 d. Komisijos komunikate „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“, ir siekiant dar labiau palengvinti pramonės prisitaikymą prie gamybos procesų ir produktų dekarbonizavimo, ESF+ turėtų sudaryti palankesnes sąlygas ugdyti įgūdžius, išsaugoti ir kurti **kokybiškas** darbo vietas per visą dekarbonizacijos procesą, suteikdamas lankstumo įgyvendinant tą procesą. Tai turėtų būti daroma atsižvelgiant į komunikate „Įgūdžių sąjunga“ išdėstytą tikslą suteikti galimybių žmonėms visą gyvenimą reguliariai kelti savo kvalifikaciją ir persikvalifikuoti, be kita ko, pagal Įgūdžių garantiją. ***Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas konkreitiems mažiau išsivysčiusių regionų ir kaimo vietovių, kurie turėtų gauti naudos iš žaliosios pertvarkos, poreikiams ir aplinkybėms, taip pat turėtų būti užtikrinta jų integracija į platesnį Sąjungos ekonominį, socialinį ir aplinkosauginį vystymąsi;***

- (7) *atsižvelgiant į horizontaliųjų reikiamų sąlygų, taikytinų visiems konkrečioms tikslams, ir kriterijų, būtinų tų tikslų įvykdymui įvertinti, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060⁵ 15 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje ir III priede, svarbą siekiant veiksmingai ir efektyviai naudoti bendrą Sąjungos fondų teikiamą paramą ir į poreikį užtikrinti praktinį tų Sąjungos fondų poveikį, to reglamento 86 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą lankstumo sumą viršijančioms sumoms, kurios atitinka konkrečius tikslus, kurių atžvilgiu Komisija, remdamasi tų horizontaliųjų reikiamų sąlygų taikymu, turi pateikti neigiamą įvertinimą, programa neturėtų būti keičiama arba perkeliama remiantis naujais prioritetais ir lankstumo priemonėmis, numatytomis šiame reglamente. Tokia proporcinga priemonė yra būtina paskata, kuria siekiama užtikrinti, kad valstybių narių teisė ir praktika toliau atitiktų horizontaliąsias reikiamas sąlygas ir kad Sąjungos fondų lėšomis dengiamos išlaidos atitiktų Sąjungos tikslus. Kadangi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092⁶ taikomas horizontaliai, tas pats reikalavimas turėtų būti taikomas sumoms, atitinkančioms įsipareigojimus, kurių vykdymas sustabdytas priemonėmis, priimtomis remiantis tuo reglamentu. Reglamento (ES) 2021/1060 86 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos lankstumo sumos neviršijančios sumos, atitinkančios konkrečius tikslus, dėl kurių Komisija, remdamasi horizontaliųjų reikiamų sąlygų taikymu, pateikia neigiamą vertinimą, gali būti iš dalies keičiamos arba perkeliamos remiantis naujais prioritetais, su sąlyga, kad tokie nauji prioritetai atitinka tikslus, kurių siekiama horizontaliosiomis reikiamomis sąlygomis pagal naujus prioritetus;*

⁵ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

⁶ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

- (8) ESF+ lėšomis remiamos investicijos, kuriomis prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (STEP), įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795⁷, tikslų įgyvendinimo. STEP siekiama stiprinti Sąjungos lyderystę technologijų srityje ***ir igūdžių ugdymą Sąjungoje***. Siekiant suteikti papildomų paskatų ESF+ investicijoms tose ypatingos svarbos srityse, valstybėms narėms turėtų būti suteikta daugiau galimybių gauti didesnę išankstinį finansavimą susijusiems programos pakeitimams. ***Prioritetams, kuriais remiamos investicijos, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų pagal programos pakeitimo prašymą, kuris Komisijai buvo pateiktas iki 2025 m. kovo 31 d., turi būti skirtas išimtinis vienkartinis išankstinis finansavimas, taikytinas to prašymo pateikimo metu;***
- (9) siekiant, kad valstybės narės galėtų prasmingai ***ir teisingai*** vykdyti perprogramavimą ***nenukreipdamos dėmesio nuo pagrindinių ESF+ tikslų*** ir sutelkti išteklius strateginiams Sąjungos prioritetams, nurodytiems šiame reglamente, toliau nevilkinant programų įgyvendinimo, tikslinga numatyti papildomų lankstumo priemonių. Laikotarpio vidurio peržiūra yra proga spręsti kylančius strateginių uždavinių ***socialinius aspektus*** ir įgyvendinti naujus prioritetus, ***nedarant poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams ar būsimai daugiametei finansinei programai***. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta papildomai laiko, kad jos galėtų papildyti savo laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimą ir pateikti susijusius programos pakeitimo prašymus;

⁷ 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (10) **dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą NUTS 2 lygio regionai, besiribojantys su Rusija, Baltarusija ar Ukraina, patiria neproporcingai didelį poveikį – darbo vietų praradimą, ekonominės veiklos sumažėjimą ir socialinę atskirtį.** Siekiant paspartinti sanglaudos politikos programų įgyvendinimą ir sumažinti nacionaliniams biudžetams daromą spaudimą, taip pat padidinti likvidumą, būtiną pagrindinėms investicijoms įgyvendinti, programoms turėtų būti skiriamas papildomas vienkartinis išankstinio finansavimo mokėjimas iš ESF+. Dėl neigiamo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikio tam tikroms programoms, apimančioms vieną ar daugiau su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančių NUTS 2 lygio regionų, išankstinio finansavimo procentinė dalis turėtų būti dar labiau padidinta. Siekiant paskatinti per laikotarpio vidurio peržiūrą atlikti perprogramavimą orientuojantis į pagrindinius prioritetus, papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas turėtų būti skiriamas tik tuo atveju, jei pasiekama tam tikra finansinių išteklių perskirstymo konkretiems itin svarbiems prioritetams riba;
- (11) be to, siekiant atsižvelgti į tai, kiek laiko reikia investicijoms perorientuoti, ir sudaryti sąlygas kuo geriau panaudoti turimus išteklius, reikėtų pakoreguoti išlaidų tinkamumo finansuoti terminus ir įsipareigojimų panaikinimo taisykles, **taip pat kitus terminus, susijusius su veiklos peržiūros plano, finansų valdymo, ataskaitų teikimo ir vertinimo reikalavimais**, programoms, pagal kurias ištekliai perskirstomi strateginiams prioritetams;

- (12) turėtų būti galima taikyti ***didesnę*** bendro finansavimo normą programų, kurios apima vieną ar daugiau su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančių NUTS 2 lygio regionų, prioritetams, atsižvelgiant į Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą neigiamą poveikį tiems NUTS 2 lygio regionams;
- (13) ***įgūdžių ugdymas ir jaunų talentų bei verslininkų mokymas yra labai svarbūs darbo vietų kūrimui, todėl įgūdžių ugdymo ir naudojimo srityje dirbančios įstaigos, visų pirma profesinio rengimo ir mokymo įstaigos, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad būtų tenkinami darbo rinkos poreikiai. Tomis aplinkybėmis valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę skirti išteklių, taikydamos paskatas ir vykdydamos tikslinį mokymą, jauniems talentams ir verslininkams pritraukti, visų pirma į kaimo vietas ir mažiau išsivysčiusius regionus;***
- (14) ***iš dalies keisdamos programas, valstybės narės, glaudžiai ir konstruktyviai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, turėtų įtraukti, kiek tai susiję su specialiais prioritetais, įpareigojimus paramos gavėjams laikytis darbo ir įdarbinimo sąlygų pagal taikytinus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas ir kolektyvines sutartis;***

- (15) *siekdama padėti valstybėms narėms greitai ir teisingai perprogramuoti programas, Komisija turėtų laiku pateikti aiškius techninius paaiškinimus ir paramą vadovaujančiosioms institucijoms, be kita ko, per struktūrizuotą sistemą, atsakydama į techninius, teisinius ir procedūrinius klausimus, visų pirma susijusius su šiuo reglamentu nustatytomis priemonėmis;*
- (16) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. spręsti strateginių uždavinių **socialinius aspektus**, perorientuoti investicijas į ypatingos svarbos prioritetus, taip pat supaprastinti ir paspartinti politikos įgyvendinimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (17) todėl Reglamentas (ES) 2021/1057 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (18) ■ atsižvelgiant į neatidėliotiną poreikį sudaryti sąlygas ypatingos svarbos investicijoms į gynybos pramonę, taip pat prisitaikyti prie pokyčių, susijusių su dekarbonizacija, kai kyla neatidėliotinių strateginių geopolitinių uždavinių, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, ■

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis
Reglamento (ES) 2021/1057 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1057 iš dalies keičiamas taip:

1) įterpiamas šis straipsnis:

„5a straipsnis

Su ESF+ krypties, kuriai taikomas pasidalijamasis valdymas, ***laikotarpio vidurio peržiūra ir susijusiu lankstumu*** susijusios specialiosios nuostatos

1. Komisija 2026 m. išmoka **1,5 %** visos ESF+ paramos, kaip papildomą vienkartinį išankstinį finansavimą pagal sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas. Ši papildomo vienkartinio išankstinio finansavimo procentinė dalis 2026 m. padidinama iki 9,5 % programoms, apimančioms vieną ar daugiau su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančių NUTS 2 lygio regionų, su sąlyga, kad programa neapima visos atitinkamos valstybės narės teritorijos. Tačiau jei valstybės narės su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojantys NUTS 2 lygio regionai yra įtraukti tik į programas, apimančias visą atitinkamos valstybės narės teritoriją, padidinta procentinė dalis taikoma ir tokioms programoms.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas taikomas tik ***atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą*** patvirtinus bent **10 %** programos finansinių išteklių perskirstymą vienam ar keliems specialiems prioritetams, nustatytiems pagal 12a, 12c ir 12d straipsnius, su sąlyga, kad prašymas iš dalies pakeisti programą Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. (toliau – 10 % riba).

Į 10 % ribą taip pat įskaičiuojamas šis perskirstymas pagal tą pačią programą:

- a) Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) arba Sanglaudos fondo lėšų perskirstymas vienam ar daugiau specialių prioritetų, kurie nustatyti konkrečioms tikslams, nurodytiems Reglamento (ES) 2021/1058 3 straipsnio 1 dalies a punkto vi ir vii papunkčiuose, b punkto v, ix, xi ir xii papunkčiuose, c punkto iii papunktyje, d punkto vii papunktyje ir e punkto iii ir vi papunkčiuose, atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą;*
- b) Teisingos pertvarkos fondo (TPF) lėšų perskirstymas specialiems prioritetams, kurie nustatyti siekiant remti investicijas, kuriomis prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (STEP), įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795*, tikslų arba prie galimybių gauti įperkamą būstą skatinimo pagal Reglamentą (ES) 2021/1056, atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą;*

- c) *ERPF arba Sanglaudos fondo lėšų perskirstymas specialioms prioritetams, kurie nustatyti konkretiems tikslams, nurodytiems Reglamento (ES) 2021/1058 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje ir b punkto ix papunktyje, arba ESF+ lėšų perskirstymas specialioms prioritetams, kurie nustatyti šio reglamento 12a straipsnyje, arba TPF lėšų perskirstymas specialioms prioritetams, kurie nustatyti siekiant remti investicijas, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų, patvirtintų programos pakeitimuose prieš atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą;*
- d) *ERPF arba Sanglaudos fondo lėšų perskirstymas specialioms prioritetams, kurie nustatyti konkrečiam tikslui, nurodytam Reglamento (ES) 2021/1058 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkto v papunktyje, patvirtintam programos pakeitimuose nuo 2025 m. sausio 1 d.*

3. *Apskaičiuojant sumą, lygią 10 % ribai, neatsižvelgiama į šiuos išteklius:*
- a) *Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės išteklius, nurodytus Reglamento (ES) 2021/1056 4 straipsnyje;*
 - b) *papildomą finansavimą atokiausiems regionams, nurodytą Reglamento (ES) 2021/1060 110 straipsnio 1 dalies e punkte;*
 - c) *išteklius, skirtus vienam ar keliems specialiems prioritetams, nustatytiems reagavimui į gaivalines nelaimes remti pagal šio reglamento 12b straipsnį arba pagal Reglamento (ES) 2021/1058 3 straipsnio 1 dalies b punkto x papunktyje nurodytą konkretų tikslą.*

4. Papildomas vienkartinis išankstinis finansavimas, mokėtinas valstybei narei dėl programos pakeitimų, susijusių su perskirstymu šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems specialiems prioritetams, apskaičiuojant sumas, kurios turi būti panaikintos pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnį, įskaičiuojamas į 2025 m. atliktus mokėjimus, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.
5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 63 straipsnio 2 dalies ir 105 straipsnio 2 dalies, galutinė išlaidų tinkamumo finansuoti ir įsipareigojimų panaikinimo data ■ yra 2030 m. gruodžio 31 d. tuo atveju, jei patvirtinami programos pakeitimai, kuriais bent **10 %** programos finansinių išteklių perskirstoma vienam ar daugiau specialių prioritetų, ***nurodytų šio straipsnio 2 dalyje.***
6. ***Jei valstybė narė turi tik vieną programą, apimančią visą jos teritoriją, ir ta programa finansuojama iš ERPF, Sanglaudos fondo, ESF+ ir TPF lėšų, 5 dalyje nurodyta nukrypti leidžianti nuostata taikoma, kai bent 7 proc. programos finansinių išteklių perskirstoma vienam ar keliems specialiems prioritetams, nurodytiems 2 dalyje.***

7. *Programų, nurodytų šio straipsnio 5 ir 6 dalyse, atveju, kai Reglamente (ES) 2021/1060 yra nustatyta galutinė veiklos peržiūros plano, finansų valdymo, ataskaitų teikimo ir vertinimo reikalavimų taikymo data, laikoma, kad ta data yra ta pati kitų metų data. Be to, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 2 straipsnio 29 punkto, tokių programų atveju laikoma, kad paskutiniai ataskaitiniai metai yra laikotarpis nuo 2030 m. liepos 1 d. iki 2031 m. birželio 30 d.*
8. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio **3 dalies**, didžiausia bendro finansavimo norma, skiriama programų, kurios apima vieną ar daugiau su Rusija, Baltarusija ar Ukraina besiribojančių NUTS 2 lygio regionų, prioritetams **padidinama 10 procentinių punktų virš taikytinos bendro finansavimo normos ir neviršija 100 %**. Didesnė bendro finansavimo norma netaikoma programoms, apimančioms visą atitinkamos valstybės narės teritoriją, išskyrus atvejus, kai tie NUTS 2 lygio regionai įtraukiami tik į programas, apimančias visą atitinkamos valstybės narės teritoriją.

Šios dalies pirmoje pastraipoje numatyta nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik tuo atveju, kai patvirtintas bent **10 %** programos finansinių išteklių perskirstymas vienam ar keliems specialiems prioritetams, **nurodytiems šio straipsnio 2 dalyje**, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

9. Be kiekvienos programos laikotarpio vidurio peržiūros rezultatų vertinimo, kuris turi būti pateiktas pagal Reglamento (ES) 2021/1060 18 straipsnio 2 dalį, valstybės narės, atsižvelgdamos į galimus specialius prioritetus, nustatytus pagal šio reglamento 12a, 12c ar 12d straipsnį, gali ***ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.*** iš naujo pateikti ***Komisijai*** papildomą vertinimą ir susijusius prašymus iš dalies pakeisti programą. ***Taikomi*** Reglamento (ES) 2021/1060 ***24 straipsnyje nustatyti terminai.***

* 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).“;

2) 12a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės gali naudotis ESF+ siekdamos teikti paramą STEP tikslams, nurodytiems Reglamento (ES) 2024/795 2 straipsnio 1 dalies b punkte, pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus atitinkamus konkrečius tikslus, be kita ko, remdamos įgūdžių ugdymą poveikio klimatui neutralizavimo technologijų srityje, *inter alia*, grindžiamą Europos įgūdžių akademijų sukurtomis mokymosi programomis, taip pat jaunimo mokymą ir poveikio klimatui neutralizavimo technologijų srities darbuotojų įgūdžių ugdymą, kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą.“;

b) 2 dalies pirmą pastraipą pakeičiama taip:

„Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programai skiriamo išankstinio finansavimo, kai Komisija patvirtina programos pakeitimą, įskaitant vieną ar daugiau prioritetų, skirtų ESF+ remiamiems veiksams, kuriais prisidedama prie Reglamento (ES) 2024/795 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų įgyvendinimo, Komisija išmoka išimtinį **20 %** išankstinį finansavimą, atsižvelgdama į tiems prioritetams skirtus asignavimus, su sąlyga, kad prašymas iš dalies pakeisti programą Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. ***Jei tokie specialūs prioritetai yra įtraukti į programos pakeitimo prašymą, Komisijai pateiktą ne vėliau kaip 2025 m. kovo 31 d., Komisija išmoka 30 % išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą tiems prioritetams skirtų asignavimų pagal sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas.*** Toks išimtinis išankstinis finansavimas išmokamas per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas, priėmimo dienos.“;

3) įterpiami šie straipsniai:

„12c straipsnis

Parama *įgūdžių ugdymui civilinės parengties, gynybos pramonės, įskaitant dvejopo naudojimo pajėgumams, ir kibernetinio saugumo srityse*

1. Valstybės narės gali naudotis ESF+ siekdamos teikti paramą **įgūdžių ugdymui civilinės parengties, gynybos pramonės, įskaitant dvejopo naudojimo pajėgumams, ir kibernetinio saugumo srityse** pagal specialius prioritetus, *pirmenybę teikdamos įgūdžiams, susijusiems su dvejopo naudojimo pajėgumais ir civiline parengtimi. Atrinkdamos veiksmus pagal Reglamento (ES) 2021/1060 73 straipsnį, valstybės narės pirmenybę teikia labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, valstybinėms užimtumo tarnyboms ir socialinei ekonomikai.* Pagal šiuos specialius prioritetus gali būti remiami bet kurie šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a–g punktuose nustatyti konkretūs tikslai.
2. *Apskaičiuojant, ar* laikomasi lėšų telkimo pagal temas reikalavimų, numatytų šio reglamento 7 straipsnyje, į išteklius, skirtus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam specialiam prioritetui, neatsižvelgiama.
3. Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programos metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą išmoka **20 %** asignavimų šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems specialiems prioritetams, pagal sprendimą, kuriuo programos pakeitimas patvirtinamas kaip išimtinis, su sąlyga, kad programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

Toks išimtinis vienkartinis išankstinis finansavimas išmokamas per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas, priėmimo dienos pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnio 4 dalį.

4. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalį, sumokėta išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalį, visos iš tokio išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ESF+ lėšos ir yra įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalį, toks išimtinis vienkartinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalį, į išankstinį finansavimą, į kurį turi būti atsižvelgta apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos tokio išimtinio vienkartinio išankstinio finansavimo sumos.

5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio **3 dalies**, didžiausia bendro finansavimo norma specialiems prioritetams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, ***padidinama 10 procentinių punktų virš taikytinos bendro finansavimo normos ir negali viršyti 100 %.***

6. *Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 49 straipsnio 3 dalies, veiksmų, remiamų siekiant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų konkrečių tikslų, atveju nereikalaujama, kad atitinkama valstybė narė viešai paskelbtų su tais veiksmais susijusius duomenis, jei toks atskleidimas neleidžiamas dėl saugumo ar viešosios tvarkos priežasčių pagal Reglamento (ES) 2021/1060 69 straipsnio 5 dalį. Tuo tikslu valstybės narės, prieš atrinkdamos atitinkamą veiksmą paramai gauti, apie tai informuoja Komisiją. Šia pastraipa nedaromas poveikis Komisijos ir Europos Audito Rūmų teisėms gauti informaciją, būtiną jų funkcijoms, susijusioms su patikrinimais ir auditu, atlikti, ir Europos Parlamento pareigai vykdyti politinę kontrolę pagal ES sutarties 14 straipsnį ir stebėti Sąjungos biudžeto vykdymą pagal SESV 319 straipsnį.*

Paramos gavėjams netaikomi Reglamento (ES) 2021/1060 50 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktuose nustatyti reikalavimai dėl veiksmų, susijusių su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais konkrečiais tikslais, jei informacijos apie paramą komunikacijos renginiui ar veiklai arba jų organizavimą viešai skelbti nereikalaujama dėl saugumo ar viešosios tvarkos priežasčių pagal Reglamento (ES) 2021/1060 69 straipsnio 5 dalį.

Komisija bent kartą per metus informuoja Europos Parlamentą apie veiksmų, kuriems taikoma antroje pastraipoje numatyta nukrypti leidžianti nuostata, skaičių ir bendras išlaidas suvestine forma, deramai laikydamasi konfidencialumo reikalavimų.

12d straipsnis

Su dekarbonizacija susijusio prisitaikymo rėmimas

1. Valstybės narės gali naudotis ESF+ siekdamos teikti **tikslinę** paramą **mokymui**, kuria siekiama remti įgūdžių ugdymą, kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, kad darbuotojai, įmonės ir verslininkai galėtų prisitaikyti prie pokyčių, kuriais prisidedama prie gamybos pajėgumų dekarbonizavimo, **siekiant išlaikyti konkurencingumą, tvarumą ir inovacijas žaliosios pertvarkos metu. Atrinkdamos veiksmus pagal Reglamento (ES) 2021/1060 73 straipsnį, valstybės narės pirmenybę teikia labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, valstybinėms užimtumo tarnyboms ir socialinei ekonomikai.** Pagal specialius prioritetus gali būti remiami bet kurie šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a–g punktuose nustatyti konkretūs tikslai.
2. **Valstybės narės gali remti įvairių organizacijų, pavyzdžiui, švietimo įstaigų, bendradarbiavimo skatinimą, kad būtų remiamas įgūdžių ugdymas 1 dalyje nurodytose srityse.**
3. Šio straipsnio 1 dalies tikslais atitinkama valstybė narė pateikia pagrįstą prašymą iš dalies pakeisti programą pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnio 1 dalį. Jei valstybė narė jau turi programų, apimančių vieną ar daugiau prioritetų, atitinkančių šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, ta valstybė narė Komisijai pateikia prašymą atitinkamus prioritetus laikyti specialiais prioritetais šio straipsnio 1 dalies tikslais.

4. Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programos metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip išimtinį vienkartinį išankstinį finansavimą išmoka **20 %** asignavimų šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems specialiems prioritetams pagal sprendimą, kuriuo programos pakeitimas patvirtinamas kaip išimtinis, su sąlyga, kad ***programos pakeitimo prašymas Komisijai pateikiamas ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d.***

Toks išimtinis vienkartinis finansavimas išmokamas per 60 dienų nuo Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas, priėmimo dienos pagal Reglamento (ES) 2021/1060 24 straipsnio 4 dalį.

5. Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalį, sumokėta išimtinio vienkartinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalį, visos iš tokio išimtinio vienkartinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ESF+ lėšos ir yra įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalį, toks išimtinis vienkartinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalį, į išankstinį finansavimą, į kurį turi būti atsižvelgta apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos tokio išimtinio vienkartinio finansavimo sumos.

6. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio, didžiausia bendro finansavimo norma specialiems prioritetams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, ***padidinama 10 procentinių punktų virš taikytinos bendro finansavimo normos, neviršijant 100 %.***

2 straipsnis

Programų pakeitimų ir perkėlimų apribojimai

Sumoms, atitinkančioms įsipareigojimus, sustabdytus priemonėmis, priimtomis pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092, ir lankstumo sumą viršijančioms sumoms, kurios atitinka konkrečius tikslus, kurių atžvilgiu Komisija, remdamasi horizontaliųjų reikiamų sąlygų taikymu pagal Reglamento (ES) 2021/1060 15 straipsnį, turi pateikti neigiamą įvertinimą, programos keitimas ar perkėlimas pagal šį reglamentą netaikomas.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja ***kitą dieną*** po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas

Buvo padarytas Komisijos pareiškimas dėl šio reglamento, jį galima rasti OL C ..., ELI: ...⁺.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti Komisijos pareiškimo OL nuorodą, įtraukiant ELI.

**Komisijos pareiškimas dėl teisinės valstybės principo laikymosi, skelbiamas Reglamento (ES)
[2025/...]¹ priėmimo proga**

Komisija pabrėžia, kad Europos Sąjungai yra itin svarbus teisinės valstybės principo laikymasis ir pagarba pagrindinėms teisėms. Komisija supranta teisėkūros institucijų ketinimą Komisijos pasiūlymo pakeitimais užtikrinti Sąjungos biudžeto apsaugą. Komisija tebėra įsipareigojusi užtikrinti, kad įgyvendinant fondų paramą būtų laikomasi teisinės valstybės principo, ir įvertins visus prašymus iš dalies pakeisti programą pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą (BNR), Reglamentą dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo ir Laikotarpio vidurio peržiūros reglamento nuostatas.

¹ OL L ... [numeris, data, puslapis, ELI].